

IVN Gulp & Geul zigzagt door het Geuldal (zond. 09 april 2006).

Af en toe een wolkje maar vooral heel veel blauw en een stralende voorjaarszon. Tja, onze gidsen en de deelnemers kregen het weer dat zij verdienden. Het was dus een heerlijke voorjaarswandeling waarbij menigmaal de jas uitging om de warme zon nog meer kans te bieden om de lange periode met winterkou snel te laten vergeten. Een onzer gidsen bleek een zeer bekend of veelvoorkomend uiterlijk te hebben. Alleen waren door zijn iets minder jonge leeftijd horens of haren nauwelijks waarneembaar (onder zijn petje opgeborgen).

Het is even na enen (13.00 uur) als de groep de parkeerplaats verlaat en even later staan we in een weide van Natuurmonumenten met een aantal Schotse gasten welke ons nauwelijks in de gaten houden. Andersom is dit wel het geval. Deze Hooglanders staan de hele winter buiten dank zij hun dichte, beschermende vacht dus regen of kou zijn geen probleem. Het zijn zeer rustige beesten met machtige horens, zowel bij de dames als de heren ofwel koeien en stieren.

Deze roodbruine Schotse Hooglander is kleiner dan de ons overbekende zwartbonte koe. De kleur varieert soms naar meer zwart of crèmekleurig. Ze hebben enigszins gedrongen, korte poten en zijn ruig behaard. De vacht bestaat uit twee lagen. In de zomer hebben ze alleen een niet zo dikke onderlaag. In de herfst groeit een dikkere laag aan voor de winter. De soort is bij uitstek geschikt voor het klimaat en de ruige omstandigheden in de Schotse West-Highlands met veel regen, sterke wind en weinig om te grazen. Een volwassen stier weegt 800 kilo, een koe haalt ongeveer 500 kilo. Het verschil tussen de twee is eenvoudig. Bij een stier krullen de hoorns naar beneden en bij een koe staan ze overeind. Deze Hooglanders worden over het algemeen achttien jaar oud. In die tijd kan een koe, vijftien kalveren ter wereld brengen. Het ras stamt af van een oud en klein Keltisch rund dat waarschijnlijk ook ooit in onze regio heeft geleefd. Een ontmoeting met deze prachtige runderen zal heel lang in het geheugen blijven hangen.

Een pad omhoog brengt ons via een keuze naar links bij een drassige stukje pad maar dan hebben we de modder ook gehad voor vandaag. Een holle weg naar links brengt ons naar Gene Zijde, een verbastering van het authentieke Gèn Zie met een markante driesprong, vele oude vakwerkwoningen en een kastanje die de bewoonster dwingt de zij-ingang te gebruiken. Dit buurtschap of gehucht maakt deel uit van Camerig en dus van de gemeente Vaals en wordt gekenmerkt door een enorme rust. Niet voor niets heet een der vele appartementen "Eeuwen Over".

Gezellig kletsend gaat het verder richting Cotessen maar de gids realiseert zich plotseling dat hij een pad rechtsaf heeft genegeerd. Tijdens de 50 meter teruglopen krijgen de dames

(natuurlijk) alweer de schuld van deze misser en de rest van de route blijven zij dan ook angstvallig achter onze gids. Helaas zal de gids de dames nog vaker moet verzoeken hun gedrag aan te passen. Tevergeefs !

Het pad door de oude boomgaard van de Bellethoeve wordt heel natuurlijk omzoomd door prikkeldraad en iedereen bewondert deze absurde vorm van de natuurbeherende organisatie maar deze negeren tot heden elke kritiek op deze belachelijke afbakening. Vanrails op onze autowegen zijn mensvriendelijker dan de nu ter plekke (en op vele andere plaatsen) gehanteerde grens- of perceelsafschieding. Blijkbaar ontbreekt het binnen die club aan kwaliteit, kennis, inzicht en vooral de wil om een gemengde heg samen te stellen en te planten waarmee het kleinschalige landschap weer een stukje zijn oorspronkelijke karakter kan terug krijgen. Bovendien ontmoet men op zulk soort smalle paden tegenliggers ofwel andere wandel- en natuurliefhebbers en dan zal een van beide partijen tegen de puntdraad links of rechts moeten kruipen of het risico van gescheurde kledij moeten nemen

De enorme boomgaard, de grootste van ons land met bijna 400 hoogstamfruitbomen, levert natuurlijk in de herfst heel veel fruit op dat met hulp van vele vrijwilligers wordt verzameld om in een heerlijke vorm straks in de rekken te liggen van winkeltjes met natuurlijke producten en specialiteiten of streekproducten. Het pad langs een grote poel brengt ons bij de rand van een groeve (Kampsgroeve) welke meteen gevolgd wordt door

de Heijmansgroeve. Een zonnig bankje verleidt enkelen van onze deelnemers Uiteraard worden beide groeves met Carboongesteente even nader bekeken. Een pad hoog boven de Geul biedt fraaie indrukken en het Carboon gesteente blijft ons een poosje volgen

Even later staan we in dit deel van het Boven-Geuldal bij Cotessen bij een fraai gerestaureerde hoeve met de naam Birven. Deze monumentale hoeve bestaat al minstens sinds de 18e eeuw. Het Limburgs landschap heeft de boerderij in 1999 gekocht en zorgde voor de opknappbeurt van deze voormalige vakwerkboerderij 2004-2005 welke gelegen is in een van de meest zuidelijke plekjes van ons land. Binnen 1-2 minuten bent u te voet in het zuidelijke buurland. Deze natuurbeherende instantie bezit hier thans een aaneengesloten gebied van 37 ha.

in

We lopen even langs de Geul, vlak bij een stukje België. Even verder duiken we rechts een bosje in om bij de grote Cotessergroeve te geraken. Ook hier nodigt het warme zonnetje uit en warmt menigeen zijn lijf met het vriendelijke zonlicht terwijl anderen de rotsformatie nader inspecteren. Vandaag maar geen blokken hakken om in de omgeving een bouwwerk met streekeigen materiaal neer te zetten zoals ooit gebruikelijk was. Enkele woningen boven aan het pad en de Bellethoeve tonen de resultaten van deze noeste hakers en bouwers maar ook van paard en wagen en de aanvoer geschiedde vaak via moeilijk begaanbare routes. De bewondering voor onze voorouders

groeit en groeit. Wat hebben die mensen in vroegere tijden bijzonder hard voor hun boterham en hun geloof moeten 'sgravele'

We stapten niet over de beek naar België maar gingen links omhoog en dan weer links zodat we al dalend weer een blik van boven op de groeve kunnen werpen. De diepte blijkt indrukwekkend. Beneden bij de Geul liggen voorde en brug broederlijk naast elkaar maar onze wandelaars verkiezen de hoge houten brug voor een pad langs de meanderende Geul. Afkalkende oevers en hellende bomen bepalen een poosjes ons beeld en het huidige beleid laat dit meanderen ongestoord zijn gang gaan en zaagt geen gevallen bomen meer zodat het water weer opnieuw zijn eigen weg mag zoeken. Ideale plekjes voor bijv. ijsvogeltjes, waterspreeuw, gele kwikstaart (ook vandaag weer gesignaleerd) en plantjes zoals zinkviooltje dat zonder zinkhoudende grond geen toekomst meer heeft.

Om ons heen tal van populieren waarop de krijtminnende maretak veelvuldig aanwezig is. Tal van verhalen duiken op en de mogelijkheden van voortplanting, groei en teelt worden uitgebreid besproken. Dit natuurlijk proces zien we ook bij de mens maar gelet op de leeftijd slaan we dit boeiende onderwerp weer op in ons archief. Mogelijk horen we over enkel jaren of de verzamelde bessen inderdaad tot resultaten hebben geleid.

Een pad naar rechts leidt ons langs een beek tot het gehucht Kuttingen maar helaas blijkt de heerlijkheid niet vanaf april geopend. Het buitenterras was pas vanaf Pasen bereid om gasten te ontvangen zodat de beloofde heerlijkheid helaas geen werkelijkheid kon worden. Is de rest van de route dan een martelgang zonder koffie met zelfgebakken vla? Nee, onze gidsen weten meteen weer de aandacht richting industriële perenboomgaard en heggen te sturen. Een fraaie woning even verder leidt onze deelnemers nog meer af en even verder kijkt eenieder in het zonnige dal van de Geul.

Na de (onverharde) Smidsbergweg nemen het pad door het weiland, richting Volmolen waar we even ingaan op een stukje geschiedenis van het complex. Helaas is zoals gebruikelijk niet in gebruik en kunnen 12 belangstellende er geen meel kopen. Het stukje pad richting parkeerplaats ofwel eindpunt is zo onder onze voeten verdwenen en onze gids neemt ca. 3,5 uur na ons vertrek omstreeks 16.30 uur weer de diverse bedankjes in ontvangst. Onze deelnemers bleken enthousiast voor de mooie route en uitleg welke als bijzonder informatief en zeker gezellig werd ervaren. Er wordt nog een

kwartiertje nagekletst voordat eenieder zijn weg naar huis vindt. Zelfs onze gidsen zijn vandaag bijzonder braaf en arriveren bijtijds thuis. Een mooie kans om deze wandeling die avond in grove lijnen alvast uit te werken zodat de volgende dagen steeds meer details kunnen worden toegevoegd.